

OBSAH

Předmluva	5
Obsah	11
Úvod	19

DÍL PRVNÍ

PORODNICTVÍ PRAVIDELNÉ, FYSIOLOGICKÉ

1. Přehled anatomie částí porodnický významných

1. Pánev	23
2. Měkké části pánve	28
3. Rodidla ženy	32

2. Přehled fyziologie

1. Funkce vaječníků	37
2. Funkce děložní sliznice	40
3. Vzájemný vztah mezi činností vaječníků děložní sliznice a ostatních vnitřních rodidel	42
4. Pohlavní hormony	44

3. Těhotenství

1. Oplození vajíčka	47
2. Rýhování vajíčka. Další jeho vývoj, uhnízdění	48
3. Vývoj plodového koláče	53
4. Plodové vejce na konci těhotenství	55
5. Plod	56
6. Uložení plodu v mateřském těle	62
7. Trvání těhotenství	64
8. Jak vzniká pohlaví u člověka	66
9. Vliv těhotenství na tělo ženy	67
Hormony za těhotenství	68
Systém nervový	70
Vitaminy	71
Látková výměna	71
Změny v tělních orgánech	72
Změny na rodidlech	73

10. Vyšetření těhotné	77
Anamnesa	77
Zevní vyšetření	78
Auskultace	81
Vnitřní vyšetření	82
Vyšetření a měření pánve	84
Určení postupu naléhající části v pánvi	88
11. Rozpoznání těhotenství	90
Známky těhotenství	90
Biologické reakce na těhotenství	93
Roentgen	94
Diferenciální diagnosa	94
Rozpoznání, jedná-li se o prvníčku nebo o víceroďičku	95
Rozpoznání mrtvého plodu	96
Určení doby těhotenství a předpověď dne porodu	97
12. Hygiena těhotenství	98
13. Postup lékaře při prae-natálním vyšetřování těhotných	100
4. Porod	
1. Porodní síly	103
2. Průběh porodu	105
Opovídací bolesti	105
První porodní doba, otvírací	105
Druhá porodní doba, vypuzovací	108
Třetí porodní doba, lůžková	109
Čtvrtá porodní doba, doba poporodní	112
Přehled průběhu porodu	112
Stav a chování ženy za porodu	113
Rozpoznání, diagnosa porodu	114
Porodní mechanismus	114
3. Porod při poloze záhlavím	115
4. Ošetření rodičky	120
Vedení pravidelného porodu	120
Lékařské vedení porodu. Umělé zkrácení jeho trvání	133
Porodnická čistota, asepse, antisepte	134
Narkosa za porodu a za porodnických operací	137
Bezbolestné vedení porodu	138
5. Ošetření dítěte po porodu	141
5. Šestinedělí, puerperium	
1. Anatomie a fyziologie šestinedělí	145
Změny na rodidlech	146
Změny na žlázách prsních	149
Změny na ostatním těle ženy	150
2. Klinika šestinedělí	151
3. Dietetika šestinedělí, ošetřování nedělky	152
4. Diagnosa proběhlého těhotenství a porodu	157

DÍL DRUHÝ

PORODNICTVÍ NEPRAVIDELNÉ, PATHOLOGICKÉ

1. Nepravidelnosti polohy a držení plodu

1. Odchytky od pravidelného mechanismu při poloze záhlavím	161
a) Polohy přední a zadní kosti temenní	161
b) Zvýšená flexe hlavičky	164
c) Nepravidelné točení hlavičky při poloze záhlavím	164
d) Hluboké příčné postavení hlavičky	164
e) Vysoké přímé postavení hlavičky, vysoký přímý stav	165
2. Deflekční polohy hlavičky	167
a) Poloha temenem čili předhlavím	167
b) Poloha čelní	169
c) Poloha obličejová	172
3. Polohy koncem pánevním	176
4. Polohy šikmé	188
5. Polohy příčné	189
6. Naléhání a výhřez malých plodových částí a pupečníku	194

2. Nepravidelnosti pánve

1. Pánev s defekty pánevního pletence	198
2. Pánev nepravidelně skloněná	198
3. Příliš široká pánev	198
4. Úzká pánev	199
Rozdělení zúžených pánví	199
Vliv úzké pánve na těhotenství	208
Vliv zúžené pánve na porod	209
Prognosa porodu při zúžené pánvi	212
Diagnosa úzké pánve	215
Therapie při zúžené pánvi	218

3. Nepravidelnosti pohlavního ústrojí a sousedních orgánů

1. Nepravidelnosti vulvy	223
2. Nepravidelnosti svalstva a vaziva pánevní spodiny	224
3. Nepravidelnosti pochvy	224
4. Nepravidelnosti dělohy	227
a) Hypoplastická, infantilní děloha	227
b) Zdvojení dělohy a pochvy	227
c) Těhotenství v rudimentárním děložním rohu	228
d) Nepravidelné polohy dělohy, deviace děložní	229
e) Zánětlivá onemocnění děložního těla	234
f) Nepravidelnosti děložního hrdla	234
g) Novotvary dělohy	237
5. Nepravidelnosti vaječníku a vejcovodu	239
6. Nepravidelnosti vaziva pánevní dutiny	240
7. Nepravidelnosti močového měchýře	241
8. Nepravidelnosti konečníku	242

4. Nepravidelnosti plodového vejce a jeho částí

1. Nepravidelnosti choria	243
a) Zásněť hroznovitý	243
b) Mola hydatidosa destruens	245
c) Chorionepithelioma	245
2. Nepravidelnosti amnia	246
3. Nepravidelnosti vaku blan, předčasný a pozdní odtok plodové vody	247
4. Nepravidelnosti plodového koláče	249
a) Nepravidelnosti utváření koláče	249
b) Předčasné odloupení koláče nasedajícího normálně	250
c) Výhrěz plodového koláče	252
5. Nepravidelnosti plodové vody	252
a) Málo plodové vody	252
b) Mnoho plodové vody	253
6. Nepravidelnosti pupečníku	254
7. Nepravidelnosti plodu	257
a) Zrůdy	257
b) Neobyčejně velký plod	263
c) Mnohočetné těhotenství	264
d) Nebezpečí hrozící plodu za těhotenství a porodu	269
e) Smrt plodu za těhotenství a za porodu	271
f) Zdánlivá smrt plodu	273
8. Nepravidelnosti usídlení plodového vejce	279
a) Vcestné lůžko	279
b) Usídlení lůžka v děložním hrdle	290
c) Mimoděložní těhotenství	291

5. Nepravidelnosti vypuzovacích porodních sil

1. Nepravidelnosti porodních bolestí	308
a) Slabé porodní bolesti	308
b) Příliš silné porodní bolesti	310
c) Křečové porodní bolesti	311
d) Poznání nepravidelností porodních bolestí	312
e) Léčení	314
2. Nepravidelnosti břišního lisu	321

6. Poruchy třetí a čtvrté doby porodní

1. Zadržení koláče plodového	322
2. Zadržení části koláče	328
3. Zadržení blan	328
4. Poporodní krvácení z ochabnutí děložního svalu	328
5. Vchlípení a vychlípení dělohy	334

7. Poranění rodidel

1. Usury	338
2. Trhliny	339
a) Trhliny dělohy	339
b) Trhliny pochvy	347
c) Trhliny vulvy a hráze	349

8. Poruchy v trvání těhotenství

1. Potrat	355
Příčiny	355
Průběh	356
Diagnosa	358
Léčení	359
Horečnatý potrat	366
Poranění při potratu	369
Umělý potrat (lékařský a kriminální)	371
2. Předčasný porod	375
3. Porod opožděný, přes čas	376
4. Zamlklý potrat, zamlklý porod	377

9. Nemoci v gestačním období

A. Nemoci v těhotenství a za porodu

1. Těhotenské toxikosity	378
a) Vrhnutí těhotných	381
b) Těhotenské slintání	384
c) Pyrosis, pálení žáhy — ructus, říhání	385
d) Těhotenská obstipace a ileus	385
e) Těhotenská játra	385
f) Těhotenský zánět ledvinových pánviček	387
g) Eklampsismus	388
h) Těhotenské dermatosy	399
ch) Těhotenské neuropathie	399
i) Chorea gravidarum	400
j) Těhotenská tetanie	400
k) Psychosy za těhotenství a v puerperiu	401
2. Vitaminy a těhotenství	401
3. Poruchy v systému endokrinním	408
4. Nemoci přidružené	410
a) Infekční choroby a těhotenství	410
b) Tuberkulosa a těhotenství	412
c) Příjice	415
d) Kapavka	418
e) Nemoci srdce, cév a krevního oběhu	421
f) Nemoci ústrojí zažívacího	424
g) Těhotenství a choroby nervového systému	426
h) Nemoci mozkové	427
ch) Duševní choroby	427
i) Nemoci míchy	427
j) Poruchy zrakového ústrojí	427
k) Nemoci krve	429
l) Nemoci močového ústrojí	429
m) Úrazy, poranění a gestační činnost	430
n) Otravy	431

B. Nemoci a nepravidelnosti šestinedělí

1. Horečka omladnic	432
Příčiny horečky omladnic	433
Postup infekce, vznik onemocnění	434
Pathologie a nosologie septického onemocnění	435
Záněty vulvy a pochvy	437
Záněty dělohy	437
Záněty přívěsků děložních	438
Záněty vaziva v malé pánvi	439
Zánět pobřišnice	440
Onemocnění žil	441
Diagnosa	446
Prognosa	448
Léčení	449
2. Onemocnění v šestinedělí vzniklá ze specifické infekce	464
a) Diphtheria puerperalis	464
b) Tetanus puerperalis	465
3. Krvácení v šestinedělí	466
4. Nepravidelnosti a onemocnění prsů	469
a) Nedostatek vývoje prsů a nedostatečná tvorba mléka	469
b) Nadměrný vývoj prsů a nepravidelné vyměšování mléka	471
c) Nepravidelnosti prsních bradavek	472
d) Zánět prsů	473
5. Náhlá smrt ženy za těhotenství, porodu a šestinedělí	475

DÍL TŘETÍ

PORODNICKÉ OPERACE

Úvod	481
1. Porodnické instrumentarium	483
2. Příprava k operaci	485
3. Operace přípravné	
1. Rozšíření hráze a pochvy	487
2. Rozšíření děložního hrdla a branky	489
3. Zavedení porodu, umělý porod	496
4. Pomocné porodnické hmaty k vybavení plodu nebo hlavičky	501
5. Porodnické kleště	503
6. Operativní výkony při porodu koncem pánevním	
1. Poloviční extrakce, manuální pomoc	526
2. Extrakce celého plodu	533

7. Obrat

1. Obrat zevní	538
2. Obrat vnitřní	539

8. Operace zmenšovací. Embryotomie

1. Kraniotomie	551
2. Dekapitace	558
3. Embryotomie v užším slova smyslu	560

9. Rozpolcení pánve

562

10. Císařský řez

564

DÍL ČTVRTÝ

SOCIÁLNÍ A ZDRAVOTNÍ PÉČE O MATKU A O DÍTĚ. OTÁZKY POPULAČNÍ

Úvod

577

1. Ovlivnění populačního vývoje

a) Ovlivnění porodnosti	580
b) Ovlivnění úmrtnosti	582

2. Péče o matku a dítě

a) Požadavky a prostředky této péče	583
b) Naše dosavadní zařízení v péči o matku a dítě	589
c) Dnešní budování zdravotní péče o matku a dítě	593

DÍL PÁTÝ

NOVOROZENEC

Primář MUDr. Josef Frantál

Úvod

601

1. Fysiologie novorozence

A. Donošený zralý novorozenec

602

1. První ošetřování novorozence	604
2. Přirozená výživa novorozence	606
3. Umělá výživa novorozence	610

B. Nedonošený, nezralý novorozenec

612

1. Vliv prostředí	613
2. Ošetřování	613
3. Přirozená výživa	615
4. Umělá výživa	616

2. Pathologie novorozence

1. Porodní poranění	618
Poranění kůže a podkožního vaziva	618
Vnitrolební krvácení	618
Obrny periferních nervů	620
Poranění svalů	621
Poranění kostního systému	621
2. Poruchy souvisící s přeménou životosprávy	622
Pokles na váze a exsikace	623
Poruchy krve a krvetvorných orgánů	624
a) Ikterus neonatorum	624
b) Fetální erythroblastosy	625
c) Krvácení	628
3. Vrozené vady	631
4. Onemocnění z infekce	638
A. Nespecifické	638
a) Onemocnění pupečníku	639
b) Kožní infekce	641
c) Infekce vstupující horními cestami dýchacími a traktem zažívacím	646
d) Sepsis u novorozence bez zjistitelného pramene infekce	648
B. Specifické infekce dětského věku	650
C. Specifické nemoci	654
a) Příjice, syfilis	654
b) Tuberkulóza	656